

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра виконавського мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи аранжування та обробки

Освітня програма Сольний спів

Спеціальність 025 Музичне мистецтво

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «31» серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ - 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Основи аранжування та обробки»
Рівень вищої освіти	бакалавр
Викладач (-і)	Єднак С.Б.
Контактний телефон викладача	+380667029891
E-mail викладача	yednak@online.ua
Формат дисципліни	лекції, самостійна робота студентів
Обсяг дисципліни	180 год., 6 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	–
Консультації	
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Основи аранжування та обробки» відноситься до комплексу дисциплін професійно-практичної підготовки. Вона відповідає фаховому зацікавленню студента, вибору ним сфери подальшої професійної діяльності, до якої природним чином схиляє його попередня ланка навчання (школа, училище, коледж), а також природне музичне обдаровання.</p> <p>Опанування спеціальності, котру студент всебічно і поетапно вдосконалює під час навчання у вузі, визначає майбутню фахову реалізацію випускника вищого навчального закладу. Воно допомагає йому здійснити свій особистий внесок у розвиток вітчизняної музичної культури і брати активну участь в духовному житті оточуючого соціуму. Саме ці аспекти навчальної дисципліни «Основи аранжування та обробки» є головуючими і першочерговими у плані виховання сучасного українського студентства – як повсякчас затребуваного і повноцінно реалізованого в духовній і культурній сфері суспільства.</p>	

3. Мета та цілі курсу

- вдосконалення теоретичних знань та практичних навичок в області вокального перекладу та аранжування
- формування професійних навиків відбору та аналізу музичних творів для аранжування
- навчання проектування аранжованого твору до відповідності авторського задуму
- формування практичних навичок освоєння специфіки аранжування з використанням міжпредметних зв'язків (музично-теоретичний аналіз, методика роботи з вокальним ансамблем, хором, комп'ютерна аранжировка, робота з музичним редактором)
- формування практичних навичок освоєння специфіки перекладу та аранжування для різних складів вокальних ансамблів

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

✓ **Знати:**

- методологію аналізу та оцінки різних видів перекладу та аранжування;
- специфіку вокального аранжування як виду творчої діяльності;
- основний та сучасний репертуар в даній галузі мистецтва;
- принципи створення партитур, способи та прийоми аранжування;
- знати музичні комп'ютерні програми для аранжування;
- стильові особливості творів різних епох, національних шкіл і художніх течій;
- засоби художнього втілення композиторського задуму.

✓ **Вміти:**

- самостійно аналізувати художні і технічні особливості творів, підбирати репертуар;
- інтерпретувати вихідний музичний матеріал з відповідністю до драматургії твору;
- створювати індивідуальну художню інтерпретацію музичного твору;

-комбінувати та ремоделювати музичну форму, відтворювати мелодичні, ритмічні, темброві, ладові, гармонічні, фактурні прийоми варіювання.

- грамотно підбирати інструктивний матеріал для виконання аранжування;

- здійснювати структурний і тонально-гармонічний аналіз виконуваного твору;

- володіти навичками самостійної роботи, активізацію самоконтролю.

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті вивчення дисципліни «Основи аранжування та обробки» у студентів мають бути сформовані такі **компетентності**:

Зк 1 Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2 Здатність розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 10 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 14 Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 15 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК 2 Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

ФК 3 Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва;

ФК 4 Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

ФК 5 Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

ФК 6 Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

ФК 7 Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

ФК 9 Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

ФК 10 Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

ФК 11 Здатність оперувати професійною термінологією.

ФК 12 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та

застосовувати її в процесі практичної діяльності.

ФК 13 Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

ФК 15 Здатність здійснювати менеджерську та аранжувальну діяльність в сфері музичного мистецтва.

ФК 16 Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

ФК 18 Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Програмні результати навчання:

ПРН4: Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту;

ПРН5: Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

ПРН9: Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами аранжування (інструментування) музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (хору, ансамблю).

ПРН11: Застосовувати теоретичні знання та навички в менеджерській та аранжувальній практичній діяльності.

ПРН12: володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом;

ПРН15: демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

ПРН17: Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	40
практичні / семінарські	20
самостійна робота	120

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
VII-VIII	Музичне мистецтво	IV	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
------------	---------------	------------	----------------	-------------	------------------

VII семестр					
Змістовий модуль 1 Основні види та засоби аранжування.					
Тема 1. Зміст і завдання навчальної дисципліни «Основи аранжування та обробки»	семінар	1,7	8	макс. 100 б.	вересень
Тема 2. Аранжування творів способом транспозиції без зміни фактури.	семінар	2	8	макс. 100 б.	вересень
Тема 3. Аранжування творів способом переміщення голосів.	семінар	1,7	9	макс. 100 б.	жовтень
VII семестр					
Змістовий модуль 2 Загальні особливості та специфіка перекладу.					
Тема 1. Аранжування творів зі спрощенням фактури.	семінар	7	8	макс. 100 б.	жовтень
Тема 2. Аранжування творів з ускладненням фактури.	семінар	4	8	макс. 100 б.	листопад
Тема 3. Аранжування творів мішаним (комбінованим) способом.	семінар	4	8	макс. 100 б.	листопад
Тема 4. Аранжування інструментальних творів.	семінар	4	8	макс. 100 б.	грудень

VIII семестр					
Змістовий модуль 3 Обробка та переклад інструментальних творів.					

Тема 1. Загальні принципи аранжування камерно-вокальних та інструментальних творів.	практичне заняття	7	8	макс. 100 б.	лютий
Тема 2. Різновиди інструментального супроводу.	практичне заняття	7	6	макс. 100 б.	лютий
Тема 3. Засади акомпанементу.	практичне заняття	7	6	макс. 100 б.	березень
Тема 4. Принципи роботи зі словесним текстом.	практичне заняття	7	6	макс. 100 б.	березень
VIII семестр Змістовий модуль 4 Аранжування та обробка твору.					
Тема 1. Аранжування та обробка твору.	практичне заняття	8	8	макс. 100 б.	квітень
Тема 2. Основні типи музичної фактури; характеристики, особливості, взаємодія.	практичне заняття	8	8	макс. 100 б.	травень
Тема 3. Підсумковий огляд вивченого матеріалу. Обговорення та оцінка виконаних завдань.	практичне заняття	8	4	макс. 100 б.	травень

6. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	<p><u>I семестр</u> Змістовий модуль 1 – 25 балів Змістовий модуль 2 – 25 балів Іспит – 50 балів Підсумкова оцінка – 100 балів</p> <p><u>II семестр</u> Змістовий модуль 1 – 25 балів Змістовий модуль 2 – 25 балів Іспит – 50 балів Підсумкова оцінка – 100 балів</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	До складання іспиту допускаються студенти, які за результатами двох змістових модулів набрали не менше як 25 балів.
7. Політика курсу	
Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Основи аранжування та обробки» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 025 Музичне мистецтво.	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи аранжування та обробки» є ознайомлення студентів із загальними принципами та основними способами пристосування музичного твору до умов іншого виконавського складу; набуття студентами практичних навиків перекладу творів, написаних для одного типу та виду ансамблю для іншого, перекладу камерно-вокальних та інструментальних творів; засвоєння основних засад аранжування.</p> <p>Завдання цієї дисципліни покликані сформувати у студентів чітке розуміння принципів формування репертуару музичного колективу; вміння самостійно створювати переклади та аранжування музичних творів.</p> <p>На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин (90 – аудиторна робота, 90 – самостійна робота), 6 кредитів ECTS.</p>	
8. Рекомендована література	
<p>Круль П.Ф. Східнослов'янська інструментальна культура: історичні витoki і функціонування. - І.-Ф., 2006.</p> <p>Штрумпф К. Происхождение музыки. - Л., 1926.</p> <p>Грубер Р. Всеобщая история музыки. - М., 1960.</p>	

Сгоров А. Основы хорового письма. Л-М., 1939.

Ивакин М. Хоровая аранжировка. М., 1967.

Ленский А. Пособие по хоровой аранжировке. М., 1973.

Лицвенко И. Практическое руководство по хоровой аранжировке. М., 1962.

Плотниченко Г. Практические советы по хоровой аранжировке. М., 1971.

Юрлов А. Хоровые переложения. М., 1960.

Дарлов. Д. Музичні інструменти М.,1974.

Викладач _____ /Єднак С.Б./